

Hírlevél IV. 2005/3.

- **KONFERENCIA: A KORAI JELZŐ RENDSZER (EWS/KJR) SZEREPE ÉS MŰKÖDÉSE MAGYARORSZÁGON**
- **ÚJ TÖRVÉNYKEZÉSI ESZKÖZÖK**
- **INDUL A DROG FÓKUSZPONT HONLAPJA**
- **SZAKMAI FÓRUM, KONFERENCIA, ELŐADÁS**

KONFERENCIA

Kétnapos szakmai konferencián *Korai Jelző Rendszer (EWS) szerepe és működése Magyarországon* címmel találkoztak Budapesten a jelzőrendszer hálózatának tagjai.

Március 3-án az Aranytíz Központ adott otthont az előadásoknak Gábor Edina Kábítószerügyi Koordinációért felelős Helyettes Államtitkár és Nyírády Adrienn Drog Fókuszpont megbízott igazgató megnyitója után.

Az előadók sorát az EMCDDA lisszaboni központját képviselő **Alain Wallon** – EMCDDA, EWR Uniós szintű szakmai vezetője – nyitotta meg *Az 1997-es Együttes Fellépés a szintetikus drogok terén – eredmények és kilátások* című előadásával. Ezt követte **Roumen Sedefov** – EMCDDA, EWR Uniós szintű szakmai koordinátor – *Az európai Korai Jelző Rendszer – egy példa az ügynökségek közti együttműködésre* prezentációja.

További előadók és előadások:

Dr. Ujváry István, MTA Kémiai Kutató Központ Biomolekuláris Intézet

Drogok, fogyasztók és a társadalom; kockázatelemzés és kockázatkezelés

Demetrovics Zsolt, ELTE Személyiség és Egészségpszichológiai Tanszék

Droghasználat a magyarországi parti-kultúrában: adatok és jövőbeni kutatási tervek

Dr. Nagy Júlia, BM BSZKI Belügyminisztérium Bűnügyi Szakértői és Kutató Intézet Szerves Kémiai és Analitikai Szakértő

Trendek és új szerek a kábítószeres feketepiacán

Dr. Gonda Attila, ORFK

Az EUROPOL szerepe a hazai Korai Jelző Rendszerben

(A prezentációk letölthetőek a www.drogfokuszpont.hu oldaláról a Korai Jelzőrendszer menüpont alatt.)

A délutáni szakmai fórumot **Gelsei Bernadett**, az EWS/KJR Szakmai vezetője az alábbi hat központi témával indította el a Korai Jelzőrendszer tagszervezetei között.

- Az információ elemzése, keresztellenőrzése és validálása hazai szinten
- A hazai KJR szereplői és feladatkörei
- Adatokhoz való hozzáférés
- Az KJR hálózatán belüli információáramlás útvonala
- A KJR hálózat fejlesztésének lehetőségei, minőségellenőrzés

Március 4-én Alain Wallon, Roumen Sedefov három intézményben tettek látogatást, ahol rövid szakmai megbeszéléseket folytattak a korai jelzőrendszer intézmények közötti együttműködéséről, (Egészségügyi Minisztérium, ORFK – EUROPOL, Belügyminisztérium Bűnügyi Szakértői és Kutató Intézet Szerves Kémiai és Analitikai Osztálya).

ÚJ TÖRVÉNYKEZÉSI ESZKÖZÖK

Szélesebb körű Európai Unió együttműködés az új kábítószeresek kapcsán

Szerző: Alain Wallon és Roumen Sedefov

(Megjelent a Drugnet Europe hírlevél 2005. január-márciusi számában, mely megtalálható a www.emcdda.eu.int honlapon.)

Az 1997-es Együttes Fellépés (Joint Action)¹ az új szintetikus drogokról dokumentumot hamarosan felváltja egy új eljárás, ami nemcsak szélesebb skálán fog lefedettséget biztosítani a kábítószeresekről, de gyorsabb és jobban átlátható eredményeket ígér.

Az új útmutató „Tanácsi döntés információcseréről, kockázatelemzésről és az új pszichoaktív anyagok ellenőrzése” 2003-2004 között az olasz, ír és holland elnökségi irányítás alatt került kifejlesztésre, amelynek az elfogadása a következő hetekben történik meg.

Míg az Együttes Fellépés kizárólagosan az új szintetikus kábítószeresekhez kapcsolódik, az új Tanácsi döntés kiterjeszti hatókörét az összes új pszichoaktív szerre (az új narkotikumokra és szintetikus kábítószeresekre) amelyek hasonló egészségügyi és szociális kockázatokat vetnek fel. (Ezek már listára kerültek 1961-ben és 1971-ben a pszichotróp anyagok ENSZ egyezményében.) Ahogy ezt a neve is sejteti, az új törvénykezési eszköz, az Együttes Fellépés három-lépés sorozatát (Korai Jelzőrendszer, kockázatelemzés, lehetséges kontroll) továbbra is fenntartja, de minden egyes fázis eleget tesz a szigorú határidőknek, amivel garantálja a gyors válaszadást.

Az új jogi eszköz egyik újítása, hogy információcserét és információgyűjtést biztosít a gyógyszeripari termékkel kapcsolatban (bár nem tudja azokat ellenőrzése alá helyezni). A londoni központú Gyógyszeripari Termékek Értékelési Központja (EMA) azt a célt tűzte ki, hogy sokkal nagyobb szerepet játsszon a Közösség munkájában, és egy közelebbi együttműködést az EMCDDA-vel, a gyógyszeripari termékek sürgető rendezésével kapcsolatban.

Az útmutató döntésének gyökerei az EU kábítószeresekkel összefüggő cselekvési tervezetében (2000-2004) vannak, ami az Együttes Fellépés kiterjesztett értékelésének az előterjesztése az EU-ban. Az értékelés végeredménye, amit 2002-ben bemutattak, azt jelezte, hogy nagymértékben beváltotta a tagállamok és az EU intézmények – kifejezetten a korai jelzőrendszer tekintetében- hozzáfűzött reményeit, de megkövetelte a rendszer megerősítését és más szemszögből való tájékoztatását is. Az értékelést gyakorlatilag azért hívták életre, hogy nagyobb átláthatóságot és tisztább képet biztosítson az Együttes Fellépés eljárási mechanizmusáról, fogalmairól egy szélesebb keretbe foglalva.

Annak érdekében, hogy ez az összetett eljárás végrehajtható legyen, az EMCDDA és az Europol most arra készül, hogy alkalmazza a korai jelzőrendszert és a kockázatelemzési eljárásokat az új előírásoknak megfelelően. A végrehajtás és kötelezettségvállalás terén döntő a Reitox hálózat és az Europol nemzeti szervei számára, a gyakorlati feladatok, a szükségletek és a realitások részletes elemzése az új tagállamok és a tagságra pályázó államok bevonásával.

Az új Tanácsi döntés várhatóan magasabb fokra emeli a munka áttekinthetőséget az EMCDDA-ban, pontosabban a Tudományos Bizottságban. A jobban átlátható eredmények biztosítottak lesznek az új éves riportban, melyet az Európai Parlamentnek, a Bizottságnak és a Tanácsnak tesz a szervezet.

¹Egységes fellépés dokumentuma (1997. június 16.), mely az információ cserére, a kockázatelemzésre és az új szintetikus drogok kezelésére vonatkozik. (Hivatalos Közlöny 167. szám, 1997. 06. 25.)

Early Warning System (EWS)— Korai Jelző Rendszer (KJR)

Az új szintetikus drogok megjelenései jelentős problémákat vetnek fel az egészségügyi kockázatok és a biztonságos használat területén, különösképpen a fiatalság körében. Az európai unió tagállamai Együttes Fellépéssel kívánják az idevonatkozó információkat kicserélni, kockázat elemzést végezni, és kontrollálni az új szintetikus drogokat.

Létrehozták a korai jelzőrendszert, mely azonosítja az új szintetikus drogokat amilyen gyorsan, csak lehet onnantól, hogy az megjelenik a piacon. Magyarországon a Nemzeti Drog Fókuszpont feladata, hogy megszervezze a hazai korai jelzőrendszert, mely:

- Gyűjti a szociális és egészségügyi szempontból jelentős információkat
- Tájékoztatja az illetékes hatóságokat és szolgáltatókat az új szintetikus drogok megjelenéséről
- Az anyagról rendelkezésre álló valamennyi releváns információt összegyűjti (új használati mód, helyszín, csoport), melynek célja az anyagról történő teljesebb kép kialakítása európai szinten

A Nemzeti Drog Fókuszpont örömmel mutatja be Önöknek internetes elérhetőségét:

www.drogfokuszpont.hu

Megújuló információk:

Eseménynaptár

Hét statisztikája:

Dokumentumok gyűjteményben:

- * Jelentés a magyarországi kábítószerhelyzetről 2003 és 2004
- * Milyen útmutató alapján készül az EMCDDA-nek elküldendő éves jelentés?

Linkgyűjtemény

Állandó témáink:

Kábítószer-politika, stratégia

Populációs vizsgálatok

Prevenció

Problémás kábítószer fogyasztás

Egészségügyi kezelés

Kábítószerrel összefüggő fertőző betegségek

Kábítószerrel összefüggő halálozás

Kábítószer bűnözés

Kábítószerpiac

Korai jelzőrendszer

SAJTÓTÁJÉKOZTATÓ

A Magyar ENSZ Társaság székházában 2005. március 1-én Topolánszky Ákos -drogpolitikai szakértő, a Magyar ENSZ Társaság Kábítószer-ellenes Munkacsoportjának vezetője- ismertette a Nemzetközi Kábítószer Ellenőrző Szerv éves jelentését. A későbbiekben Nyírády Adrienn, a Nemzeti Drog Fókuszpont megbízott igazgatója tájékoztatta sajtó képviselőit „A magyarországi droghelyzet alakulása az elmúlt években” címmel.

SZAKMAI SZIMPÓZIUM

Szakmai szimpóziumon képviselte a Drog Fókuszpontot Nyírády Adrienn megbízott igazgató, „A kábítószerügyi ellátás területéhez kapcsolódó nemzeti adatszolgáltatási és jelentési kötelezettség ismertetése, kapcsolódása az EU adatgyűjtési és -szolgáltatási rendszereihez” című prezentációjával”. A konferencia a Nemzeti Drogmegelőzési Intézet és az Országos Addiktológiai Intézet közös szervezésében zajlott a CEU Konferenciatermében, *Információs társadalom a szenvedélybeteg ellátás területén* témában.

ELŐADÁS

A Mindentudás Egyeteme 100. ünnepi előadásában *Kábítószer- a kreativitás mítosza és a rombolás valósága* címmel Vízi E. Szilveszter agykutató, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke tartott ismertetést. A nagyelőadón kívül három kivetítő termet töltötték meg az érdeklődők és szakemberek. Központi témaként az agy hatásmechanizmusa, a kémiai ingerületátvivő anyagok és azok kábítószer-ek által megváltoztatott tevékenysége szerepelt.